

20.08.2024

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1118
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.7.2024/230
Karar Numarası : 2024/665
Başvuran : M. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : ... Üniversitesi Rektörlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURU KONUSU

1. Başvuru, ... Üniversitesinde bir akademisyene geçersiz yabancı dil belgesine dayanılarak usulsüz bir şekilde doçentlik unvanı verilmesine karşı itirazda bulunan başvuranın yaptığı itirazlar nedeniyle mağdurlaştırmaya maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle:

a. ... Üniversitesinde öğretim üyesi olduğunu, ... Üniversitesi Rektörlüğü tarafından bir öğretim üyesinin geçersiz yabancı dil belgesi olmasına rağmen doçentlik kadrosuna alındığını, bunu tespit etmesi üzerine konuyu resmi yazışma yoluyla Rektörlüğe bildirdiğini, Rektörlüğün soruşturma başlattığını ancak konunun sonuçsuz kaldığını,

b. Konu hakkında bilgi vermek ve farkındalık oluşturmak amacıyla ... Fakültesinde görev yapan kişilere konuyu anlatan bir elektronik posta (e-posta) gönderdiğini, bunun üzerine hakkında disiplin soruşturması başlatıldığını ve 1/30 oranında maaştan kesme cezası verildiğini, ardından konuya ilişkin ikinci kez e-posta göndermesi üzerine hakkında tekrar disiplin soruşturması başlatıldığını ve bunun sonucunda da 1/2 oranında maaştan kesme cezası aldığını, disiplin soruşturmaları neticesinde aldığı cezalara karşı idari ve adli yollara başvurduğunu,

c. Bahsi geçen usulsüz atamaya karşı yapmış olduğu itirazlar ve kendisi hakkında verilen cezalara karşı idari ve adli yollara başvurması sebebiyle işyerinde sindirilmeye çalışıldığını, ısrarlı başvurularından vazgeçmesi gerektiğinin bildirildiğini, konunun peşini bırakması amacıyla yürütülen bu soruşturmalar ile olumsuz muamelede bulunulduğunu ve mağdurlaştırmaya maruz kaldığını iddia etmektedir.

3. Muhatap ... Üniversitesi Rektörlüğünden alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın iddialarına ilişkin çeşitli dilekçelerle bilgi ve belge talep ettiği, Rektörlük tarafından bu taleplerinin karşılandığı, başvurana defalarca detaylı cevaplar verildiği, başvuranın bu cevapların belli kısımlarını alarak çıkarımlarda bulunduğu,

b. Başvuranın 8/9/2021 tarihli ve ... sayılı dilekçe ile Prof. Dr. Ü. A.'nın Fetullahçı Terör Örgütünün (FETÖ) kontrolü altındaki bir yabancı dil sınavından (IELTS) dil yeterlilik belgesi aldığını ve bu belgeye istinaden 2015 yılında doçentlik kadrosuna atandığını iddia ettiği, bu iddia üzerine Rektörlük tarafından Prof. Dr. Ü. A. hakkında FETÖ üyeliğine ilişkin bir soruşturma yürütüldüğü, soruşturma neticesinde herhangi bir idari ve cezai işlem yapılmasına gerek olmadığı kararı verildiği, başvuranın Prof. Dr. Ü. A. hakkındaki iddiaların sonuçsuz bırakıldığı yönündeki beyanının çelişkili olduğu,

c. Başvuranın konuya ilişkin Fakültede görev yapan idari ve akademik personele gönderdiği e-postalarda Prof. Dr. Ü. A. ve Rektörlüğü zan altında bıraktığı, itham edici ifadelerde bulunduğu, bu nedenle hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı, soruşturma neticesinde başvurana disiplin cezası verildiği,

ç. Bu soruşturmadan bir süre sonra başvuranın tekrar aynı içerikli bir e-posta attığı, bu e-postada Prof. Dr. Ü. A. tarafından kendisi hakkında asılsız ihbar ve ithamlarda bulunduğu, kendisine iftira atıldığı, suçlu olarak gösterilmeye çalışıldığı ve itibarının zedelendiği şeklinde ifadelerde bulunduğu, bunun üzerine başvuran hakkında yeni bir soruşturma açıldığı, soruşturma neticesinde başvurana tekrar disiplin cezası verildiği,

d. Başvuranın soruşturmalar için görevlendirilen birim disiplin kurulu üyelerinin özel olarak seçildiği ve kendisine kasti olarak ceza verildiği iddialarının gerçeklikten uzak olduğu, disiplin kurulundaki kişilerin mevzuata uygun olarak seçildiği ve soruşturmanın mevzuata ve usule uygun olarak yürütüldüğü,

e. Başvuran her ne kadar başvuru konusu olaya ilişkin farkındalık oluşturmak ve ilgili kişilere bilgi vermek için söz konusu e-postaları gönderdiğini iddia etse de gönderdiği e-postalarda kullandığı üslubun fevri ve itham edici olduğu, e-postalarda soruşturmacıları ve Üniversite yönetimini nezaket sınırlarını aşan ve bir akademik personele yakışmayacak şekilde hedef aldığı, nitekim soruşturmanın bu nedenle açıldığı,

f. Prof. Dr. Ü. A.'nın sunduğu yabancı dil belgesinin sunulduğu tarih itibarıyla Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) Başkanlığı tarafından kabul edildiği, yine adı geçen kişinin doçentlik kadrosuna atandığı tarihte ... Üniversitesi tarafından herhangi bir yabancı dil şartı aranmadığı, dolayısıyla süreç açısından sunulan yabancı dil belgesinin herhangi bir etkisinin olmadığı,

g. Başvuranın gerek Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) yaptığı başvurular ve gerekse Fakülte personeline attığı e-postalar ile Prof. Dr. Ü. A.'yı FETÖ ile iltisaklı olma zannı altında bıraktığını ve Prof. Dr. Ü. A.'nın doçentlik kadrosuna atanmasına ilişkin sürecin mevzuata ve usule uygun olarak yürütüldüğü belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte başvuran özetle:

a. Haksız soruşturmalara maruz kaldığını ve disiplin cezaları aldığını, bunun yanında işyerinde ayrımcılığa maruz kaldığını, başvuru konusu olay kapsamında Prof. Dr. Ü. A.'yı herhangi bir terör örgütüne üye olmakla suçlamadığını, ancak adı geçen kişinin FETÖ'nün kontrolünde olan bir sınav belgesi ibraz ederek usulsüz bir şekilde doçentlik kadrosuna atandığını,

b. Üniversite yönetimi tarafından konunun çarpıtıldığını, adı geçen öğretim görevlisi hakkında terör örgütü üyeliği kapsamında soruşturma yürütüldüğünü, ancak yabancı dil belgesinin geçerliliği

hakkında bir inceleme yapılmadığını, Üniversite yönetiminin başvurana verdiği cevapların ikna edici ve tutarlı olmadığını, ... Üniversitesinde doçentlik atamaları için her zaman yabancı dil belgesi istendiğini,

c. ... Bölümünün 2019 ve 2020 yılında profesörlük kadrosu talebinin olduğunu, 2021 yılında ise bu yönde bir talebin olmadığını, 2019 ve 2020 yılında yapılan taleplerin geçerliliğini yitirdiğini, buna rağmen Rektörlük tarafından usulsüz bir şekilde yetki kullanılarak 2021 yılında kadro ilanına çıktığını, 2021 yılında yürürlüğe sokulan Atama Yükseltme Yönetmeliği kapsamında profesör adaylarından yabancı dil belgesi talep edilmediği, bu sebeplerle Prof. Dr. Ü. A.'nın kadrosunun daha önceki taleplere uygun olarak değil de 2021 yılında verildiğinin anlaşıldığı, bu kapsamda başvuranın itirazlarının ve ilgili hukuki düzenlemelerin görmezden gelindiği,

ç. Başvuranın geçersiz yabancı dil belgesi ile yapılan atamayı tespit etmesi ve bunun çözülmesine ilişkin çaba göstermesi üzerine kendisine baskı, yıldırma, mobbing ve yalnızlaştırma uygulandığı, Prof. Dr. Ü. A.'nın profesörlük kadrosuna atandığını ve bölüm başkanı yapıldığını, başvurana yakın olan, doktorasını onunla beraber yapmış kişilerin de Bölümden uzaklaştırıldığını, iddia ettiği hususlara ilişkin susması yönünde baskılar uygulandığını ve tüm bunlar karşısında mağdur olarak psikolojisinin bozulduğunu belirtmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüleri, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

6. Anayasa'nın "Hak arama hürriyeti" başlıklı 36'ncı maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

7. Anayasa'nın "Çalışma hakkı ve ödevi" başlıklı 49'uncu maddesi şöyledir:

"Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır."

8. Anayasa'nın "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74'üncü maddesine göre:

"Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye'de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir. Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir. Herkes, bilgi edinme ve kamu"

denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

(...) ”

9. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kanunu'nun “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3'üncü maddesine göre:

“(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

10. 6701 sayılı Kanun'un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında, ayrımcılık türleri “a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık” olarak sıralanmış; ikinci fıkrasında ise “Eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçleri başlatan yahut bu süreçlere katılan kişiler ile bunların temsilcilerinin, bu nedenle maruz kaldıkları olumsuz muameleler de ayrımcılık teşkil eder.” hükmüne yer verilmiştir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurumun, “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

12. Mezkûr Kanun'un “İspat Yükü” başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. 6701 sayılı Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası, “Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmünü haizdir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında; “İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan

hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmü yer almaktadır. Başvuran tarafından yapılan başvurunun 6701 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin ikinci fıkrası ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde; başvuranın, ayrımcılık yasağının ihlali niteliğinde olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesi için 8/9/2021 tarihli ve ... sayılı dilekçe ile muhataba başvurduğu ve muhatabın mevzuata aykırı işlem tesis edilmediği yönünde cevap verdiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla başvurunun esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olduğu kanaatine varılmıştır.

14. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun ayrımcılık türlerinin düzenlendiği 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, *"Eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçleri başlatan yahut bu süreçlere katılan kişiler ile bunların temsilcilerinin, bu nedenle maruz kaldıkları olumsuz muameleler de ayrımcılık teşkil eder."* hükmünde karşılık bulan mağdurlaştırmanın önlenmesi, ayrımcılık karşıtı uluslararası hukukta, hak arama özgürlüğünü temin etmek için kabul edilen araçlardan biridir. Eşitlik ilkesinin ve ayrımcılık yasağının tam anlamıyla etkili olabilmesi bakımından mağdurlaştırmanın yasaklanması son derece önemlidir. Ayrımcılık yasağı mevzuatına uygun davranılmasını sağlamak için mağdurlaştırmanın yasaklanması esasen şikâyet etme ya da bir işlem başlatma eylemini koruma amacı taşımaktadır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), B. No: 2019/480, K. No: 2019/54, 10/9/2019, para. 38].

15. Avrupa Birliğinin Mal ve Hizmetlere Erişim ve Mal ve Hizmet Sunumunda Kadın ve Erkeğe Eşit Muamele İlkesinin Uygulanmasına İlişkin 13 Aralık 2004 tarihli ve 2004/113/AT sayılı Konsey Direktifi'nin "Mağdurlaştırma" başlıklı 10'uncu maddesi *"Üye Devletler, kişileri, eşit muamele ilkesine uyulmasını amaçlayan şikâyet veya davaları neticesinde veya bunlara bir tepki olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir olumsuz muamele veya sonuca karşı korumak için ulusal hukuk sistemlerine gerekli hükümleri getirirler."* hükmünü haizdir.

16. Avrupa Birliğinin İş ve Mesleki Alanda Eşit Muamelenin Gerçekleştirilmesine Yönelik Genel Bir Çerçeve Getiren 27 Kasım 2000 Tarihli ve 2000/78/AT Sayılı Konsey Direktifi'nin "Mağdurlaştırma" başlıklı 11'inci maddesinde de Direktif'e üye Devletlerin *"ulusal hukuk sistemlerinde, işletme içinden yapılan şikâyetler veya eşit muamele ilkesine uyulmasına matuf yasal işlemlere işverenin bir tepki olarak işten çıkarma ve sair aleyhte muamelesine karşı, çalışanları koruyacak gerekli önlemleri"* alması gerektiği düzenleme altına alınmıştır.

17. Ayrımcılık yasağının etkili hale getirilmesine ilişkin destekleyici hukuki araçlardan biri olan mağdurlaştırma kavramı, Avrupa Birliği direktifleri ile birlikte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında da karşılık bulmuştur. Fogarty/Birleşik Krallık davasında Mahkeme, Taraf Devletin yasalarındaki mağdurlaştırmaya ilişkin hükümlere de yer vererek mağdurlaştırmanın yasaklanmasını, AİHS'de güvence altına alınan hakların bir uzantısı olarak kabul ettiğini göstermiştir (AİHM, *Fogarty /Birleşik Krallık*, B. No:37112/97, 21/11/2001, para. 15).

18. Başvuruda başvuran, öğretim üyesi olarak görev yaptığı üniversitede başka bir akademisyenin doçentlik kadrosuna atanması sürecinde geçerli olmayan bir yabancı dil belgesi kullanıldığını, bu durumun usulsüz olduğunu, usulsüzlüğün giderilmesi için öncelikle Rektörlüğe dilekçe yazarak durumu bildirdiğini, sonrasında ise Fakültede bulunan diğer çalışanlara durumu anlatan e-postalar attığını, Fakülte mensuplarına attığı e-postalar ve Rektörlük nezdinde başlattığı idari şikâyet

süreci sebebiyle kendisine disiplin soruşturmaları açılarak cezalar verildiğini, olumsuz muameleye maruz kaldığını ve mağdurlaştırmaya uğradığını iddia etmektedir.

19. Muhatap ise başvuranın Prof. Dr. Ü. A.'nın FETÖ'nün kontrolü altındaki bir yabancı dil sınavı ile doçentlik kadrosuna atandığı şeklindeki iddiaları üzerine adı geçen öğretim üyesi hakkında FETÖ ile ilişkisi olup olmadığına dair soruşturma açıldığını, soruşturma sonucunda idari veya cezai bir işlem yapılmasına gerek olmadığına karar verildiğini, bunun üzerine başvuran tarafından iki ayrı tarihte Fakülte personeline Prof. Dr. Ü. A.'yı ve Rektörlüğü itham eden e-postalar atıldığını, söz konusu e-postalar sebebiyle başvuran hakkında iki ayrı soruşturma yürütülerek kendisine disiplin cezası verildiğini, söz konusu soruşturmanın usule ve mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, ayrıca Prof. Dr. Ü. A.'nın doçentlik kadrosuna atanmasında hukuka veya usule aykırılık olmadığını belirtmiş ve ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasını reddetmiştir.

20. Dosyaya sunulan bilgi ve belgeler incelendiğinde başvuranın, Üniversite ... Bölüm Başkanı olduğu dönemde 24/6/2021 tarihinde ve 20/8/2021 tarihinde Prof. Dr. Ü. A.'nın yabancı dil belgesinin geçerli olmadığına dair ... Fakültesi Dekanlığı aracılığıyla Rektörlüğe iki ayrı yazı yazdığı görülmüştür. Başvuru konusu iddialara ilişkin olarak 8/9/2021 tarihinde de Rektörlüğe dilekçe verdiği ve bu dilekçesinin ... sayısı ile kayıt altına alındığı ve işbu dilekçe üzerine Prof. Dr. Ü. A. hakkında FETÖ iltisakına ilişkin soruşturma yürütüldüğü ve neticeten idari ve cezai bir işlem uygulanmasına yer olmadığı kanaatine varıldığı görülmüştür. Bunun üzerine 26/8/2022 tarihinde başvuran tarafından e-posta aracılığıyla Fakültede çalışan tüm personele "... 'daki FETÖ incelemesi ne oldu?' başlıklı bir haber bağlantısının gönderildiği, bunu takiben bir e-posta daha gönderilerek Prof. Dr. Ü. A.'nın geçersiz bir yabancı dil belgesi ile usulsüz olarak doçentlik kadrosuna atandığı, olayın örtbas edildiği ve gayriciddi bir tutum izlendiği, bu olayla ilgili gerekli tedbirleri almayanların sorumlu olacağı gibi hususların belirtildiği, e-posta üzerine başvuran hakkında soruşturma başlatıldığı 22/12/2022 tarihli ve ... sayılı Fakülte Disiplin Kurulu Kararı ile başvurana disiplin cezası verildiği tespit edilmiştir. Başvuranın 2/1/2023 tarihinde Fakülte personeline benzer içerikli bir e-posta daha göndermesi üzerine başvuran hakkında bu kez bahsi geçen e-posta sebebiyle disiplin soruşturması açıldığı ve 23/5/2023 tarihli ve 2023/... sayılı Fakülte Disiplin Kurulu Kararı ile kendisine bir disiplin cezası daha verildiği anlaşılmıştır. Ayrıca başvuranın konuya ilişkin olarak 8/6/2021 ve 1/9/2021 tarihlerinde olmak üzere CİMER'e iki ayrı ihbarda bulunduğu da görülmüştür.

21. 6701 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca mağdurlaştırmanın ayrımcılık yasağı kapsamında değerlendirilebilmesi için öncelikle eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçlerin başlatılması ya da başlatılan bu süreçlere katılım sağlanması, sonrasında ise bu kişiler ile bunların temsilcilerinin, başlattıkları bu süreç nedeniyle olumsuz muameleye maruz kalması gerekmektedir.

22. AİHM kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak şeklinde tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/6/2002, para. 48; AİHM, *Okpisz/Almanya*, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). AİHM'e göre, farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye sahip değilse yani meşru bir amaç

gütmüyorsa veya muamele kapsamında kullanılan araçlar ile gerçekleştirilmek istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmuyorsa ayrımcı bir nitelik kazanmaktadır (AİHM, Mazurek/Fransa, B. No: 34406/97, 1/5/2020, para. 48). Nitekim 6701 sayılı Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

23. Başvuranın öğretim üyesi olarak görev yaptığı üniversitede başka bir akademisyenin geçersiz bir yabancı dil belgesi ile doçentlik kadrosuna atanmasına ilişkin sürece itirazda bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda başvuranın farklı bir muameleye uğradığı, bu nedenle eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla idari ya da adli süreçleri başlattığı ya da bu sürece dahil olduğu yönünde kanaat oluşmamıştır. Zira başvuranın iddialarından, muhatabın cevabi yazılarından ve dosyaya sunulu belgelerden, başvuranın ayrımcılık yasağını ihlal eden veya eşitlik ilkesine aykırı olan bir uygulama ya da muameleye karşı değil, mevzuata uygun olmadığını ve usulsüz olduğunu iddia ettiği bir idari işleme karşı idari şikayet yoluna başvurduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda mağdurlaştırma suretiyle ayrımcılık yasağının ihlaline ilişkin bir değerlendirme yapılabilmesi için kişinin eşit muamele ilkesine uyulması veya ayrımcılığın önlenmesi amacıyla adli veya idari süreçleri başlatması gerekmekte ise de başvuranın başlatmış olduğu idari sürecin bu kapsamda değerlendirilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varılmıştır. Dolayısıyla başvuranın usulsüz olduğunu iddia ettiği bir idari işleme ilişkin olarak idari başvurular yaptığı ve söz konusu başvuruların ayrımcılığın önlenmesi veya eşit muamele ilkesine uyulması amacıyla yapılmadığı değerlendirilmektedir.

24. Tüm bunlarla birlikte, başvuranın CİMER aracılığıyla yaptığı başvurulara ve doğrudan Rektörlüğe yaptığı başvurulara Rektörlük tarafından cevap verildiği ve başvuranın şikayeti üzerine Prof. Dr. Ü. A. hakkında disiplin soruşturması yürütüldüğü görülmüştür. Başvuran hakkında yürütülen disiplin soruşturmalarının ise gönderdiği e-postalardaki itham edici ifadeler ve üsluba ilişkin olduğu görülmüş ve bahsi geçen soruşturmaların başvuranın usulsüz olduğunu iddia ettiği işleme karşı itirazda bulunmuş olmasından kaynaklanmadığı anlaşılmıştır. Başvuranın mevzuattan doğan haklarını takip veya yükümlülüklerini yerine getirmek için işveren aleyhine idari veya adli makamlara başvurduğu ya da bu hususta başlatılmış sürece katıldığı için olumsuz muameleye maruz kaldığına ilişkin bir emareye rastlanmamıştır.

25. 6701 sayılı Kanun'un 21'inci maddesine göre, ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması gerekmektedir. Bu emare ve karine oluşturan olguların başvuran tarafından ortaya konması halinde ispat yükü yer değiştirecek ve muhatabın ayrımcılık yasağını ihlal etmediğini ispatlaması gerekecektir. Dosyaya sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde; başvuranın eşit muamele ilkesine uyulması ve ayrımcılığın önlenmesi amacıyla başlattığı idari süreç sonrasında farklı muameleye maruz kaldığına ilişkin iddialarının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığının ortaya konamadığı ve mağdurlaştırma kapsamında ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaati hasıl olmuştur.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/7/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi